

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА**

Кафедра філософії і політології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету транспортних
систем та технологій

“ (М. І. Шпіка)
2015 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

галузі знань 0701 Транспорт і транспортна інфраструктура

напрямок 6.070101 Транспортні технології

факультет транспортних систем та технологій

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Політологія» для студентів за напрямом підготовки 6.070101 Транспортні технології.

РОЗРОБНИКИ: д. н. з держ. управ., проф. Солових В. П.
ст. викл. Зінчина О. Б

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри філософії і політології.

Протокол від «29»08. 2014 року № 1.

Завідувач кафедри (В. В. Корженко)

Робочу програму схвалено **на засіданні випускової** кафедри транспортних систем і логістики.

Протокол від «29» 08 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (В. К. Доля)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ (Затверджено 28 " 9 " 09 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015

© В. П. Солових, О. Б. Зінчина, 2015

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 2	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		2-й	3-й
		Семестр(и)	
		3-й	5-й
Загальна кількість годин – 72	Галузь знань 0701 Транспорт і транспортна інфраструктура Напрямок 6.070101 Транспортні технології	Лекції*:	
17 год.		6 год.	
Модулів – 1		Практичні, семінарські*:	
		17 год.	4 год.
Змістових модулів (ЗМ) – 2		Лабораторні*:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2 Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): контрольна робота (для заочної форми навчання) – 9 годин	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Самостійна робота*:	
		38 год.	62 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	9
		Вид контролю:	
		екзамен	диф. залік

Примітка:

* вказуються години відведені по дисципліні в цілому на дану навчальну роботу.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 47%, для заочної форми навчання – 14%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування розуміння сутності та перспектив політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Політологія» є

- набуття навичок і вмінь практичного застосування теоретичних, прикладних та інструментальних компонентів політологічного знання;
- розуміння системної сутності політичної сфери сучасного суспільства;
- знання характеристик, засобів набуття та використання політичної влади;
- дослідження ;
- аналіз держави, форм державного правління та устрою у сучасному світі;
- формування розуміння сутності політичного процесу та політичної культури.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- генезис політичних ідей та вчень учених в історії світової суспільної думки;
- основні теорії влади і владних відносин,
- види політичних режимів світу та їх ознаки;
- тенденції глобалізації політики,
- роль політичних партій і рухів у суспільстві, що глобалізується;
- основні ідеї сучасних політичних ідеологій, напрямів та рухів;
- сутність сучасних міжнародних відносин;

вміти:

- аналізувати сутність політичних проблем сучасності, використовувати отримані знання для аналізу політичних подій сьогодення;
- критично осмислювати діяльність гілок політичної влади на рівні держави;
- виявляти й обґрунтовувати свою політичну позицію, співвідносити її с сучасними політичними течіями;

мати компетентності:

- застосовувати основні положення і методи політичної науки при вирішенні професійних задач;
- використовувати норми, що регулюють політичні відносини, у власному суспільному житті;

- вміти формулювати свою власну позицію щодо політичних явищ та процесів сучасності;
- робити науково обґрунтований вибір щодо різноманіття політичних течій і ідеологій;
- використовувати методи збору, обробки й інтерпретації комплексної соціальної інформації для рішення організаційно-управлінських задач.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться **72** години / **2** кредити ECTS.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Політологія

Змістовий модуль 1. Генезис, сутність і зміст політики.

Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства. Об'єкт, предмет і метод політичних досліджень. Основні принципи наукового дослідження, реалізовані в політології. Політологія в системі наук. Функції політології. Сутність, трактовки, структура і функції політики.

Тема 2. Історія світової політичної думки. Античні корні політичної науки. Політичні ідеї Середньовіччя та Відродження. Політична думка Нового часу. Сучасні тенденції розвитку політичної думки.

Тема 3. Політична діяльність і влада. Сутність та види політичної діяльності. Концепції влади. Структура влади. Види влади. Особливості політичної влади. Принципи організації та функціонування політичної влади: суверенітет, легітимність, ефективність.

Змістовий модуль 2. Політичні інститути

Тема 4. Політична система суспільства. Поняття, структура і функції політичної системи. Типологія політичних систем. Критерії виділення політичних режимів сучасності.

Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи. Теорії виникнення держави. Сутність та ознаки держави. Форми державного правління: монархія, республіка, поліархія. Форми державного устрою: унітарна держава, федерація, конфедерація. Правова держава та громадянське суспільство.

Тема 6. Політичні партії і виборчі системи. Походження та сутність політичних партій. Типологія партій і партійних систем. Види виборчих систем. Принципи організації та проведення виборів.

Тема 7. Політична культура. Поняття, призначення і функції політичної культури. Типологія політичних культур. Сутність і структура політичної свідомості.

Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії. Ідеологія як теоретичний рівень політичної свідомості. Лібералізм. Консерватизм. Соціал-демократія. Національні ідеології. Мультикультуралізм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Генеза, сутність і зміст політики.												
Тема 1.	12	2	2			8	12	1	-		1	10
Тема 2.	12	3	3			6	12	1	1		1	9
Тема 3.	12	2	2			8	12	1	1		1	9
Разом за змістовим модулем 1	36	7	7			22	36	3	2		3	28
Змістовий модуль 2. Політичні інститути												
Тема 4.	8	2	2			4	8	0,5	0,5		2	5
Тема 5.	7	2	2			3	7	1	0,5		1	4,5
Тема 6.	7	2	2			3	7	0,5	0,5		1	5
Тема 7.	7	2	2			3	7	0,5	0,5		1	5
Тема 8.	7	2	2			3	7	0,5	-		1	5,5
Разом за змістовим модулем 2	36	10	10			16	36	3	2		6	25
Усього годин	72	17	17	-	-	38	72	6	4	-	9	53

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	2	-
2	Тема 2. Історія світової політичної думки.	3	1
3	Тема 3. Політична діяльність і влада.	2	1
4	Тема 4. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	2	0,5
5	Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи.	2	0,5
6	Тема 6. Політичні партії і виборчі системи.	2	0,5
7	Тема 7. Політична культура.	2	0,5
8	Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії.	2	-
	Всього	17	4

7. Теми лабораторних занять

Не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність, місце і роль політики і політології як науки в житті суспільства.	8	10
2	Тема 2. Історія світової політичної думки.	6	9
3	Тема 3. Політична діяльність і влада.	8	9
4	Тема 4. Політична система суспільства. Політичні режими сучасності.	4	5
5	Тема 5. Держава як базовий інститут політичної системи.	3	4,5
6	Тема 6. Політичні партії і виборчі системи.	3	5
7	Тема 7. Політична культура.	3	5
8	Тема 8. Сучасні ідейно-політичні течії.	3	5,5
	Індивідуальне завдання (контрольна робота)	-	9
	Разом	38	62

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Для *денної* форми навчання – не передбачено.

Для *заочної* форми навчання – контрольна робота (9 годин).

Виконання контрольної роботи дозволяє познайомитися з базовою навчальною та науковою літературою, самостійно опрацювати її та, відповідаючи на питання контрольної роботи, запам'ятати основні положення курсу. Варіант контрольної роботи обирається студентом відповідно до останньої цифри залікової книжки з тематики контрольних робіт з політології.

10. Методи навчання

При викладанні курсу передбачено використання сучасних та інноваційних методів, а саме традиційні методи (бесіда, лекція, показ, демонстрація, твір на соціологічну тематику (есе)), пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладання, частково-пошуковий, евристичний метод, дослідження.

11. Методи контролю

Методи контролю знань студентів *денної* форми:

1. Методи поточного контролю по темах: усне індивідуальне опитування, підготовка доповідей з мультимедійними презентаціями, безмашинне тестування та комп'ютерне тестування в дистанційному курсі «Політологія», письмовий контроль (есе).

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 35% балів від загальної кількості з дисципліни.

3. Екзамен проводиться письмово за білетами.

Методи контролю знань студентів *заочної* форми:

1. Методи поточного контролю – виконання контрольної роботи.

2. До підсумкового контролю допускають студентів, які виконали контрольну роботу на отримали не менш, ніж 50% балів від поточного контролю.

3. Залік проводиться в тестовій формі.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2						
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30%	100%
10	10	10	8	8	8	8	8		
30			40						
70%									

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Розподіл балів, які отримують студенти (заочна форма навчання)

Самостійна робота									Підсумковий контроль (диф. залік)	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2					Інд. завд.		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			100%
20%			20%					30%	30%	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	FX
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Студенти заочної форми оцінюються за національною шкалою.

13. Методичне забезпечення

1. Политология: курс лекций (для студентов 2-3 курсов всех форм обучения всех специальностей) / Л. А. Радионова, Е. С. Семенюк; Харк. нац. акад. гор. хоз. – ХНАГХ, 2013. – 168 с.
2. Зінчина О. Б., Климов О. В., Крюкова А. В., Радіонова Л. О., Толстенко С. М. Короткий курс лекцій з політології для студентів 2-4 курсів усіх форм навчання, усіх спеціальностей / Зінчина О. Б., Климов О. В. та ін.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2006. – 134 с.
3. Радионова Л. А. Политология: Учебно-методическое пособие по изучению курса для студентов ФПК/ФПО / Л. А. Радионова; Харк. нац. акад. гор. хоз. – ХНАГХ, 2003.
4. Методичні рекомендації з вивчення політології і виконання контрольних робіт (для студентів 2-4 курсу заочної форми навчання всіх спеціальностей академії) / Зінчина О. Б., Клименко Г. Т., Кудрявцев О. Ю., Радіонова Л. О., Толстенко С. М. – ХНАМГ, 2009. – 76 с.
5. Методичні вказівки і плани практичних занять з політології (для студентів 2-4 курсу всіх спеціальностей і форм навчання) / Укл.: Зінчина О. Б., Клименко Г. Т., Кудрявцев О. Ю., Радіонова Л. О., Толстенко С. М.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 50 с.
6. Підсумковий тест з модулю «Політологія» / Укл. Радіонова Л. О.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Харків: ХНАМГ, 2006.

14. Рекомендована література

Базова

1. Алмонд Г., Пауэлл Дж., Стром К., Далтон Р. Сравнительная политология сегодня: Мировой обзор; Учебное пособие / Г. Алмонд, Дж. Пауэлл и др. – М., 2002.
2. Андрусак Т. Г. Історія політичних та правових вчень / Т. Г. Андрусак. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 218 с.
3. Політологія: Навч. посібник / Под ред. Сазонова М. І. – Х., 2008. – 735 с.
4. Пугачёв В. П., Соловьёв А. И. Политология / В. П. Пугачёв, А. И. Соловьёв. – М., 2011. – 448с.
5. Хейвуд Э. Политология / Пер. с англ. Под ред. Г. Г. Водолазова, В. Ю. Бельского. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2010. – 544 с.
6. Бурдые П. Социология политики / П. Бурдые. – М., 1993.
7. Вебер М. Избранные произведения / М. Вебер. – М., 1997.
8. Даль Р. О демократии / Пер. с англ. А. С. Богдановского, под ред. О. А. Алякринского. – М.: Аспект Пресс. – 2000. – 208 с.
9. Дюверже М. Политические партии / пер. с фр. / М. Дюверже. – М., 2000. – С. 300-307.

10. История политических и правовых учений: Учебник для студентов вузов, обучающихся по специальности и направлению «Юриспруденция» / Под общ. ред. В. С. Нерсисянца. – 2-е изд. – М.: НОРМА: ИНФРА-М, 2001. – 727 с.
11. Категории политической науки. Учебник. – М.: МГИМО, РОССПЭН. – 2002.
12. Класики політичної думки: від Платона до Маркса Вебера: Пер. з нім. / Під ред. Є. Причепія. – К.: Тандем, 2002. – 584 с.
13. Мигранян А. М. Плебисцитарная теория демократии Макса Вебера и современный политический процесс // Вопросы философии. – 1989. – №6. – С. 148-158.
14. Мухаев Р.С. Политология / Р. С. Мухаев. – М., 2011. – 446 с.
15. Основи демократії: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / Авт. колектив: М. Бессонова, О. Бірюков та ін. Заг. ред. А. Колодій. – К: "АйБі". – 2002. – 684 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Сервер Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>
3. Российская государственная библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rsl.ru/>
4. Национальная электронная библиотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rsl.ru/>; <http://www.nel.nns.ru>
5. Библиотека М. Н. Грачева [Електронний ресурс]. – Режим доступу: Grachev62.narod.ru
6. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>
7. Сайт про міста країн світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.strani.ru/>
8. Официальный сайт Харьковского городского совета, городского головы, исполнительного сонета [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.city.kharkov.ua>
9. інститут економіки міста [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.urbanecomomics.ru/>
10. Международная ассоциация сайтов городов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.iawsc.org/index_ru.htm
11. Новые столицы мира [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://daypic.ru/world/169763>